

تماشاخانه

نوشتری از سیدعلی صالحی درباره «شب دشنه‌های بلند»

دربرهوت

این نمایش‌نامه خاص، با اجرای غافلگیرکننده (لحظه به لحظه در خلال دیالوگ‌های ظریف، ساده و درگیر) یکی از مؤثرترین تئاتر‌هایی بوده که این همه با جان من مانوس

بوده است. دلبری دیالوگ‌ها و خَرَدخیزی بازی‌ها بی‌نظیر است. چه برنوشـت خاصی بر پیشانی این روزگار و چه بازیگری باورپذیری بر صحنه این زندگی.
نوشـتار یک‌سو، کارگردانی ... دگر سو و جبهه سوم: ناظرین، شاهدان، مردم، اهل تماشا...! سه سویه خاص که در یک نقطه برگزیده به هم می‌رسیدند. این گردآب هوش‌زبا، دَم‌به‌دَم با حرکت و واژه و جسارت، جهان انسان معاصر را هم به سُخره می‌گرفت و هم بر او می‌گریست. نمایشی نگارن که اضطراباتِ زمانه ما را در چرخشی هول‌انگیز به رُخ همین زمانه می‌کشد.
مرحبا تئاتر مستقل ما: شبِ دشنه‌های بلند یا زیستن در ظلماتِ قداره‌ها از هر حیث دیدنی، شنیدنی و ملموس است. من ممنونم از نبوغ نسلی که آمده تا همه حواس این کهنه رباط را به هم بریزد.

روی خط خبر

موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می کند

آخرین دوشنبه تناوولی باحضور تناوولی

● گروه هنر: گوهر همایون‌پور در نمایشگاه «پرویز تناوولی و شیرهای ایران» سخنرانی خواهد کرد. دوشنبه پیش‌رو، ۶ شهریور، آخرین دوشنبه‌ای است که هم‌زمان با برگزاری نمایشگاه «پرویز تناوولی و شیرهای ایران» در موزه هنرهای معاصر تهران، برنامه سخنرانی همراه با نمایش فیلم برگزار می‌شود. این دوشنبه، ساعت پنج بعدازظهر، دکتر گوهر همایون‌پور به دعوت دبیر نمایشگاه سخنرانی خواهد کرد. پیش از این سخنرانی در آغاز جلسه، فیلم «نقطه و شیر»، ساخته سروناز علم‌یگی نمایش داده می‌شود. در ادامه این جلسه به مناسبت پایان نمایشگاه، با یکی، دو گفتار کوتاه و نمایش یک فیلم کوتاه گزارشی، به آنچه گذشته و آنچه در کنار نمایشگاه روی داده اشاره می‌شود. نشست این دوشنبه با حضور پرویز تناوولی که روز پیش از آن به ایران باز خواهد گشت برگزار می‌شود.

سخنران این دوشنبه، دکتر همایون‌پور، روان‌کاو و نویسنده، عضو انجمن بین‌المللی روان‌کاو، انجمن روان‌کاو آمریکا و انجمن ملی پیشبرد روان‌کاو است. او روان‌کاو سوپروایزر و آموزش‌دهنده گروه فرویدی تهران است که خود بنیان‌گذار و مدیر آن است.

از همایون‌پور مقالات متعددی چاپ شده است، از جمله در نشریه بین‌المللی روان‌کاو و در نشریه روان‌کاو کانادا. کتاب او، «روان‌کاو به تهران» (ام‌ای‌تی پرس، آگوست ۲۰۱۲) که انگلیسی نوشته شده، «جایزه گرادینو» را به دست آورد و به زبان‌های مختلف ترجمه شده. گرادینو جایزه برارزشی است که هر سال از سوی انجمن ملی پیشبرد روان‌کاو آمریکا به بهترین اثری که به پیشبرد روان‌کاو یاری رسانده، داده می‌شود. همایون‌پور عضو هیئت علمی موزه فریود در وین است. او همچنین عضو گروه جغرافیایی روان‌کاو انجمن بین‌المللی روان‌کاو است. او در اندیشه آن است که شاید وقت آن رسیده باشد که در جستجوی شیرهای از دست رفته سرزمینمان باشیم. او در گفتار خود در پی آن است که از منظری روان‌کاوانه به طی طریق هنری پرویز تناوولی، چرایی‌های این «زادست‌رفتن»، چگونگی این «جست‌وجو» و اثرات «زادست‌رفتن و دوباره بازیافتن» در زندگی ساکنان این سرزمین، بپردازد. نشست دوشنبه هم‌زمان است با پایان نمایشگاه «پرویز تناوولی و شیرهای ایران» که از یازدهم تیر به‌ریاست و همه‌روزه گروه‌های بزرگی از بینندگان را روانه موزه هنرهای معاصر تهران کرده است.

گروه هنر: تعداد مستندهایش بیش از آثار داستانی اوست؛ مستندهایی چون «آی آدم‌ها»، «کهریزک، چهار نگاه»، «زیر پوست شهر»، «حیاط‌خلوت خانه خورشید» و... که هر یک جایگاهی ممتاز به سازنده‌اش، رخشان بنی‌اعتماد، در سینمای اجتماعی ایران بخشیده است. بنی‌اعتماد با چنین پشتوانه‌ای در ساخت فیلم مستند از چگونگی ساخت مستند «آی آدم‌ها» و دیگر مستندهایش گفت. به گزارش ایلنا، او پنجشنبه، دوم شهریور، بعد از نمایش این فیلم در جشنواره ملی فیلم سلامت با اشاره به اینکه فیلم‌سازی برایش صرفاً ثبت یک موقعیت مهم نیست، بلکه به دنبال اثربخشی است. گفت: «وقتی مستندهایم را که تعدادشان بیش از آثار داستانی است، مرور می‌کردم، هفت فیلم کاملاً مرتبط با سلامت یافتم. این فیلم‌ها در سینمای اجتماعی از وجوه مختلف دغدغه من را نمایش می‌دهند. التهاب یا آسیبی حتما در جامعه وجود دارد که حساسیت نگاه فیلم‌ساز را برمی‌انگیزد.

او باید همواره جامعه را رصد کند.»این کارگردان سینما با اشاره به اینکه برخی ملاحظه‌کاری‌های سیاسی مانع از طرح مسائل اجتماعی و ایجاد گفت‌مان عمومی نسبت به آن می‌شود، بیان کرد: متأسفانه اجازه پخش

«زیر پوست شهر» را با همین محافظه‌کاری در تلویزیون ندادند. ابزار سینما که یکی از مهم‌ترین ابزار آگاهی‌بخشی است، با چنین معضلی روبه‌روست. ازاین‌رو فیلم‌های مستندی که دهه‌های قبل با زمینه‌های کارشناسانه ساختم، قطعاً پیشگوی نبودند. اما موضوعاتشان بعدها به معضلات اجتماعی تبدیل شدند. بنی‌اعتماد درباره ساخت مستند «زیر پوست شهر» و واکنش‌ها نسبت به آن عنوان

روایت «بنی‌اعتماد» از «آی آدم‌ها» و دیگر مستندهایش

کرد: بعد از ساخت این فیلم با انجمن اولیا و مربیان مدارس صحبت و آنها را نسبت به معضل اعتیاد آگاه کردم. او درباره تجربه ساخت فیلم «حیاط‌خلوت خانه خورشید» نیز گفت: این فیلم در خانه خورشید

به‌عنوان مرکز کاهش آسیب‌های اعتیاد زنان که اکنون کاربری‌شان به توانمندسازی زنان تغییر کرده است، ساخته شد و دو وجه داشت: نخست آنکه انگیزه و اهمیت فعالیت نهادهای مردمی را نشان می‌دهد. از طرفی اعتیاد زنان را به‌عنوان تابویی که قرار است مسکوت بماند و درعین‌حال رشدیابنده و آسیب‌رسان است، مطرح می‌کند.کارگردان «دانش و مهر» درباره چگونگی ایده‌پردازی این اثر مستند، گفت: سال ۹۰ از

حافظ موسوی در رونمایی از کتاب حافظ و دانته:

مادر دوران سعدی وحافظ بارنسانس مواج‌ه‌بوده‌ایم

به‌گونه‌ای دیگر حافظ را از خود می‌دانند. در اشعار حافظ تناقضاتی وجود دارد، اما با وجود این باید گفت که در سپهر این اندیشگی چیزی وجود داشته که توانسته این اضداد را در خود جمع کند. چنانچه آشوری هم می‌نویسد عرفان و رندی در حافظ راه یافته و همچنین نگاه مشایی ابن‌سینا نیز در حافظ وجود دارد. بنابراین پیشارنسانس را در سعدی و حافظ سیری کرده‌ایم. موسوی در مقایسه اندیشه حافظ با دانته گفت: در عصر دانته و حافظ یک نوع پرسش‌های بنیادین مطرح می‌شود که دانته در«کمدی الهی» و حافظ در دیوانش آنها را مطرح می‌کند. یکی از پرسش‌ها این است که از کجا آمده‌ایم؟ و بحث گناه نخستین است. سؤال‌هایی از نظام هستی و اینکه چگونه این نظام هستی ایجاد شد؟ تکلیف ما در برابر هستی، مسئله اخلاق و اینکه بعد از مرگ ما به کجا خواهیم رفت. پرسش‌هایی هستند که برای حافظ و دانته وجود دارد. در «کمدی الهی» دانته ما اساساً با مسئله گناه روبه‌رو می‌شویم و اینکه این کتاب با همان مسئله آغاز می‌شود که از مفاهیم کلیدی آن است. دانته جوابش در رابطه با مسائل مانند عرفای ماست و به عقل هم اعتنا داشته، اما آن را کافی نمی‌دانسته است اما درواقع آنها به دکارت می‌رسند و ما به ملاصدرا. حالا اینکه دو قرن بعد به دکارت رسیده‌اند، باید برای ما بررسی شود با آنکه ما جلوتر بوده‌ایم چرا رو به جلو نبوده‌ایم.

در این نشست همچنین دکتر شروین وکیلی، جامعه‌شناس، با اظهار خرسندی از انتشار کتاب حافظ و دانته گفت: در این کتاب ما با نظام روشمندی مواجه می‌شویم که علاوه بر شعر به‌عنوان متن ادبی و فرم با مباحثی چون نکات اخلاقی و فلسفی مواجه خواهیم شد که در ایران ما همواره شعر محفل مهمی در حوزه معنا بوده و ما هر چیزی را به زبان شعر بیان می‌کردیم. او در ادامه به دو روش در زمانی و هم‌زمانی پرداخت که اسدی یک برش از زمانه را در نظر گرفته و به شیوه هم‌زمانی، روزگار حافظ و دانته را با هم تطبیق و مقایسه کرده است. همچنین در این پژوهش، پرسش‌های کلیدی از چهار منظر زیست‌شناختی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و فرهنگی مطرح شده‌اند و در آنها شیراز با فلورانس به‌لحاظ زیست‌شناختی مقایسه شده و مسئله طاعون که پیش از این در فلورانس به وقوع پیوسته، بسترساز اتفاقاتی در کمدی الهی بوده است و در زمانه حافظ طوطی و بلبل از جمله جانورانی هستند که به‌لحاظ زیست‌شناختی حضور مؤثری در ادبیات این دوران داشته که البته ریشه در دوران پیش از خود نیز داشته‌اند و حتی به قرن بعد از خود و مولانا هم می‌رسند و اینها تبدیل به عناصری در شعر پهلوی و فارسی شده‌اند. همچنین پرفسور حسن امین در این نشست به‌لحاظ تبارشناسی که ریشه‌های کتاب به دوران افلاطون و معراج پیام و سیرالعباد سانی‌غزنوی می‌رسیده است پرداخت و پایان‌بخش مراسم هم گفته‌های پرفسور داریوش فرهود بود که پزشک است و از منظر اخلاقی کتاب حافظ و دانته را مورد بررسی قرار داد.

آشنایی‌اش با مجید اسدی که اشعار طبری نیما را به فارسی برگرداند و در جایی دراین‌باره نیز چیزی نگفته، باعث شده که به او چنین پیشنه‌ادی را بدهد. اسدی نیز علاوه بر منظر کلام، عرفان و فلسفه اسلامی به حافظ، از منظر عرفان، کلام و فلسفه مسیحیت به دانته پرداخته است که پیش از این مختصر و مفید، دیگران به حافظ پرداخته‌اند و مثلاً شرح لغت‌به‌لغت برگ نیسی یکی از این موارد است. همچنین داریوش آشوری و غنی‌زاده نیز به آن در کتاب‌های دیگری پرداخته‌اند، اما خود اسدی هم ادعایی ندارد و گفته است که این کتاب می‌تواند فتح‌یابی باشد برای دیگر پژوهش‌ها چون هنوز هم می‌شود از زوایای دیگر و تازه‌تری به حافظ پرداخت. او با بیان اینکه سخن حافظ شعر است و شعر هم مشمول صدق و کذب نمی‌شود، گفت: درواقع حافظ نمی‌خواهد چیزی را تأیید یا رد کند، چون وقتی زبان به شیء هنری تبدیل می‌شود، نمی‌توانیم صدق و کذب را از آن تشخص‌های دمیم و این مسئله از ویژگی‌های شعر حافظ است. در غزلیات حافظ اشعاری هست که اشعری‌ها آنها را می‌خوانند و می‌گویند که حافظ اشعری است. همچنین اشعار بسیاری هست که در تأیید معتزله است و معتزله هم نمونه‌های تفکر خود را در این شعر پیدا می‌کند. ملامتی‌ها

اهدای نشان به مشکلات صنفی عکاسان مطبوعاتی

یک سال گذشته، بارها اعلام کرده است که از نهاد یا مؤسسه‌ای که بیمه عکاسان و روزنامه‌نگاران را بر عهده بگیرد، حمایت خواهد کرد، اما سؤال اینجاست که چرا تاکنون انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی اقدامی در این خصوص انجام نداده و هنوز به اولولتی به این مهم نمی‌دهد؟

آیا بهتر نیست برگزاری چنین جشنواره و مراسمی را به دیگران واگذار کنیم که البته تعدادشان هم در ایران کم نیست و همان‌طور که می‌دانید ایران کشور جشنواره‌های عکس است.

البته انجمن‌های صنفی در کشور ما همواره با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده‌اند و نمی‌توانستند مشکلات اعضای خود را به‌طور کامل برطرف کنند. انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی هم از این قاعده مستثنا نبوده و حتی در دوره قبل هم این مشکلات را داشته است، اما مسئله اینجاست که اگر وقت، هزینه و انرژی انجمن‌های صنفی در جهت به‌دست‌آوردن راهکاری برای رفع موانع و مشکلات صرف شود، بهتر است یا تغییر مسیر فعالیت و فیلد کاری؟

وقتی یک سال پیش برخی از عکاسان مطبوعاتی انتقادهایی را علیه هیئت‌مدیره سابق انجمن صنفی مطرح کردند و هیئت‌مدیره قبلی را برای حل مشکلات عکاسان ناکارآمد می‌دانستند، انتظار می‌رفت که هیئت‌مدیره جدید، مشکلات صنفی عکاسان را حل کند؛ هرچند که به‌تدریج و آهسته صورت پذیرد.

اما اکنون پس از یک سال از انتخاب هیئت‌مدیره جدید که با هدف تغییر و حل مشکلات موجود انتخاب شده‌اند، روز چهارم عکاسی همه‌دور هم جمع می‌شویم تا میان دو مدل و نشان توزیع کنیم؛ به هم همه دوباره سراخ زندگی‌هایمان می‌رویم، با همان

بازتاب

بیانیه انجمن عکاسان درباره حاشیه‌های مجلس

آینه‌چون نقش تو بنمود راست

● گروه هنر: انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی ایران درباره حاشیه‌های اخیر عکاسی از صحن علنی مجلس بیانیه‌ای صادر کرد. در بخشی از این بیانیه آمده است: «این نخستین‌بار نیست که چنین پیشنهادهایی در خانه ملت ارائه می‌شود؛ آخرین نمونه در مجلس قبل بود که چنین پیشنهادی مطرح شد و رأی نیاورد. آن روز معدود نمایندگانی که با زبان توهین و افترا علیه رسانه‌ها سخن رانده بودند چنین کردند و امروز نمایندگانی که امید بیشتری به آنها بود و بیم آن می‌رود که در سال‌های بعد و در نهادهای دیگری نیز مسئولان چنین کنند، هرچند که عکاسان و خبرنگاران میهن عزیزمان با چنین رویکردهای تحدیدکننده‌ای بیگانه نیستند و این صابون بارها تن رنجور این قشر را نوازش کرده است.» در بخش دیگری از این بیانیه می‌خوانیم: «جوانانسی در کمپین انتخاباتی به عکاس حمله می‌کنند و بعد از پیروزی در همان انتخابات، برای انتشار عکسشان، برای عکاسان قسم و آیه می‌آورند؛ مجری برنامه‌ای، بی‌نظمی مراسم را که حاصل سوءتدبیر برگزارکنندگان آن است به گردن «عکاسان بی‌نظم مطبوعاتی» می‌اندازد؛ در مراسم بی‌نظمی که برای تدفین یک هنرمند تدارک دیده شده، یکی از هنرمندان، عکاسان مطبوعاتی را کرکس خطاب می‌کند؛ ستاره سینمایی که نمی‌داند در برابر شخص دوم مملکت و منتخب ملت چگونه باید رفتار کند، دست در جیب در مقابل او زُست می‌گیرد و بعد از انتشار عکسش، عکاس را «بی‌انصاف» خطاب می‌کند؛ برخی نمایندگان مجلس گنده‌های خود را با حالتی خودمانی در پشت فضای صندلی‌های صحن برپا می‌کنند و در اعتراض به انتشار عکس‌هایشان، شرایط را برای عکاسان محدودتر می‌کنند؛ برخی نمایندگان در جلسات «علنی» مجلس می‌خوانند، سلفی می‌گیرند، میوه می‌خورند، با همکارانشان شوخی فیزیکی می‌کنند و ثبت‌کنندگان تصاویر این رفتارها را «فضول» می‌نامند. این موارد، تنها گوشه‌ای از برخوردهای دوگانه و به زعم ما نامناسب با عکاسان خبری است و شاید در برابر کنت‌خوردن‌ها، ناسازآشنیدن‌ها و تحمل انگ‌های مختلف، ناچیز باشد. اینها دشواری‌های حرفه‌ای است که هرچه می‌گوییم سخت و زیان‌آور است، گوش کسی بدهکار نیست.»

«انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی ایران» در ادامه ضمن تقبیح هرگونه بی‌احترامی، حرمت‌شکنی و برخورد توهین‌آمیز یا محدودکننده در قبال این قشر اثرگذار جامعه، این حق را برای اعضای جامعه عکاسان مطبوعاتی ایران قائل شده تا در مسیر انجام رسالت حرفه‌ای و اجتماعی خود، چنین اهانت‌ها و محدودیت‌هایی را برتابند و به آن معترض باشند: «می‌توان ساعت‌ها درباره شان و جایگاه نمایندگی مجلس سخن گفت، اما هدف مرقومه، آسیب‌شناسی در این حوزه با قضاوت‌های رفتار نمایندگان نیست، باین‌حال چشم‌پسندن مسئولان بر روی اصل رویداد و تنها تأکیدکردن بر روی انعکاس تصاویر آن، جای سؤال و تأمل دارد. می‌توان سؤال کرد که آیا کلابی‌خوردن در جریان جلسه علنی مجلس یا سلفی‌گرفتن با خانم موگرینی از سوی برخی نمایندگان مجلس عمل زشتی است؟ اگر هست، چرا انجام می‌دهند و اگر نیست، چرا انتشار عکس‌های آن زشت است؟ یادآور می‌شود، مطابق فصل چهارم قانون مطبوعات، رسانه‌ها حق انتشار مطالب الحادی، مخالف موازین اسلامی، ترویج مطالبی که به اساس جمهوری اسلامی لطمه وارد کند، اشاعه فحشا و منکرات و انتشار عکس‌ها، توهین و مطالب خلاف عفت عمومی را ندارند. حال پیشنهاددهندگان طرح اعمال محدودیت برای عکاسان و خبرنگاران، انتشار عکس‌های مربوط به رفتارهای اخیر برخی نمایندگان مجلس را مصداق کدام‌یک از این موارد می‌دانند؟

پرسش دیگر آن است که آیا نفع حضور عکاسان مطبوعاتی در صحن مجلس برای نمایندگان و مردم است یا خود عکاسان؟ اگر نمایندگانی که در پی اعمال محدودیت هستند، معتقدند انعکاس تصاویر مربوط به عملکرد آنها در مجلس به ضررشان است، پس بد نیست که در عملکرد و رفتار خود تجدیدنظر کنند، زیرا عدم حضور عکاسان، تأثیری در وقوع این مشکل ندارد و اگر هم معتقدند عکاسان از رهگذر حضور در مجلس به نان و نوایی می‌رسند، پیشنهاد می‌کنیم هرچه زودتر این محدودیت را اعمال کنند تا عکاسان مطبوعاتی از فیض تماشای ساکنان خانه ملت از دریچه دوربین محروم بمانند و ملت شریف ایران هم متوجه نشوند که وکلایشان در خانه ملت چه می‌کنند... برادرانه توصیه می‌کنیم یکایک مخاطبان این سطور، در این یک بیت تقدیمی اندکی بیشتر تأمل کنند؛ آینه چون نقش تو بنمود راست/ خود شکن آینه‌شکستن خطاست.